

Episcopia Romano-Catolică de Iași
Oficiul pentru Pastorație Biblică

Cuvântul lui Dumnezeu în familie

Editura *Presa Bună*
Iași – 2022

© Editura Presa Bună
Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 26
RO – 700064 – Iași
Tel. 0232/212003, fax: 0232/211527
e-mail: editor@ercis.ro
<http://www.ercis.ro>

Preliminarii

„Sfintele Scripturi cuprind cuvântul lui Dumnezeu și, pentru că sunt inspirate, sunt, într-adevăr, cuvântul lui Dumnezeu. Activitatea pastorală, cateheza și toată formarea creștină primesc din cuvântul *Scripturii* o hrană sănătoasă și o putere sfântă” (*Dei Verbum*, 24).

„I-a plăcut lui Dumnezeu, în bunătatea și înțelepciunea sa, să se dezvăluie și să facă cunoscut oamenilor misterul voinței sale” (*Dei Verbum*, 2).

„În cărțile sfinte, Tatăl care este în ceruri iese cu multă iubire în întâmpinarea fiilor săi și vorbește cu ei” (*Dei Verbum*, 21).

Familia – *Biserica de acasă* – este în centrul atenției pastorale a Bisericii. În misterul iubirii dintre soți, care devine sacru prin sacramentul credinței, cuvântul lui Dumnezeu generează, face să crească și să ilumineze alianța dintre soți după modelul *legământului* pe care Dumnezeu cel infinit l-a stabilit cu poporul pe care și l-a ales.

Rodnicia iubirii dintre soți dă naștere fiilor, care prin Botez devin fii ai lui Dumnezeu.

Sfintele Scripturi învață să credem întotdeauna în Dumnezeu în ciuda problemelor și dificultăților care ne apar pe cale (cf. *Is 26,1-6*).

Biblia nu este doar un text de o deosebită valoare culturală, morală, istorică, socială sau artistică, capabilă să inspire gândirea oamenilor. Biblia conține în ea însăși cuvântul lui Dumnezeu care este „viu, plin de putere și mai ascuțit decât orice sabie cu două

tăişuri; el pătrunde până la despărţitura sufletului şi a duhului (Evr 4,12). „Aşa cum ploaia şi zăpada coboară din ceruri şi nu se întorc acolo fără să ude pământul şi să-l facă să rodească, să încolţească şi să dea sămânţă semănătorului şi pâine celui care mănâncă, la fel va fi cuvântul meu care a ieşit din gura mea: nu se va întoarce la mine în mod zadarnic, fără să facă ceea ce îi place şi să aibă succesul pentru care l-am trimis” (Is 55,10-11).

„Profunzimea adevărului dezvăluit prin revelaţie, atât despre Dumnezeu, cât şi despre mântuirea omului, ne străluceşte pe deplin în Cristos, care este mijlocitorul şi, în acelaşi timp, plinătatea întregii revelaţii” (*Dei Verbum*, 2).

Pentru a întâlni cuvântul viu al Scripturii este necesară concentrarea pregătirii spirituale pe rugăciunea şi lectura comunitară.

„În cuvântul lui Dumnezeu se află atâta putere şi tărie, încât el constituie, pentru Biserică, sprijin şi forţă, iar pentru fiii Bisericii, tăria credinţei, hrana sufletului, izvorul curat şi nesecat al vieţii spirituale” (*Dei Verbum*, 21).

Este potrivit pentru comunitatea familială să fie împreună, să venereze şi să proclame cuvântul lui Dumnezeu, precum şi să mediteze şi să se roage cu acelaşi cuvânt.

Pentru cinstirea cuvântului lui Dumnezeu în familie, pentru meditarea lui frecventă şi pentru împărtăşirea lui între membrii familiei, ca să rodească în viaţa fiecăruia, sperăm să putem veni în ajutorul celor interesaţi, prezentând următorul material, care este împărţit în două secţiuni care vizează acelaşi obiectiv.

Pr. Alois Bulai

I.

Celebrarea *Întronizării Bibliei* în familie

1. Pentru ca să se trăiască în profunzime *întronizarea Bibliei* în familie este important să se facă o pregătire înainte:

- a. Să se pregătească alegerea momentului potrivit pentru *întronizare* prin primirea sfințelor sacramente ale Spovezii și Împărtășaniei.
- b. Să se facă o săptămână de pregătire prin rugăciuni la Sfântul Duh, cel care a inspirat Sfintele Scripturi.
- c. Să se pregătească un loc special, dacă este posibil în sufragerie, împodobit și vizibil, unde să se găsească un altăraș, o cruce, o lumânare, o Biblie și, eventual, câteva flori.
- d. Să se facă un plan de lectură (comunitară sau particulară) a unor fragmente din Biblie în fața altărașului pentru săptămâna următoare.
- e. Să se facă un îndreptar cu desfășurarea ritului simplu al unui model de întrunire familială pentru împărtășirea cuvântului lui Dumnezeu.

2. Ar fi bine ca celebrarea de *întronizare* să aibă loc atunci când familia se întoarce de la Sfânta Liturghie.

3. Celebrantul (preotul sau diaconul), îmbrăcat cu cotă și stolă de culoare albă, stropește altărașul cu apă sfințită și incenzează cu tămâie.

4. Celebrantul (preotul sau diaconul) începe:

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.

T. Amin

C. Domnul să fie cu voi.

T. Și cu duhul tău.

5. Urmează actul penitențial.

Celebrantul poate citi și comenta pasajul din Mt 11,25-30

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos

după sfântul Matei

11,25-30

În acel timp, Isus a luat cuvântul și a zis: „Te preamăresc, Tată, Domn al cerului și al pământului, pentru că ai ascuns acestea celor înțelepți și învățați și le-ai revelat celor mici. Da, Tată, pentru că aceasta a fost dorința ta. Toate mi-au fost date de Tatăl meu și nimeni nu-l cunoaște pe Fiul decât Tatăl, nici pe Tatăl nu-l cunoaște nimeni, decât numai Fiul și acela căruia Fiul vrea să-i reveleze. Veniți la mine toți cei osteniți și împovărați și eu vă voi da odihnă. Luați asupra voastră jugul meu și învățați de la mine că sunt blând și smerit cu inima și veți găsi alinare pentru sufletele voastre. Căci jugul meu este lesne de purtat, iar povara mea este ușoară”.

Cuvântul Domnului!

C. Domnul Isus ne invită la ospățul cuvântului său. Recunoaștem că suntem greșitori și avem nevoie de milostivirea lui Dumnezeu. Doamne, tu ești calea care ne duce la Tatăl: *Doamne, îndură-te de noi!*

T. *Doamne, îndură-te de noi!*

C. Doamne, tu ții toate prin puterea cuvântului tău. *Cristoase, îndură-te de noi!*

T. *Cristoase, îndură-te de noi!*

C. Doamne, tu îi conduci de la moarte la viață pe cei care ascultă de cuvântul tău: *Doamne, îndură-te de noi!*

T. *Doamne, îndură-te de noi!*

C. Să se îndure de noi atotputernicul Dumnezeu, să ne ierte păcatele și să ne conducă la viața cea veșnică!

T. *Amin.*

6. Se cântă un cântec în cinstea Duhului Sfânt:

De ex. **R.:** Duhule Sfânt, izvorul iubirii,
Vino la noi să trăim iubirea ta!

1. Inima noastră te caută întruna,
Roua ta peste noi s-o reverși,
Inima noastră te caută întruna,
Mângâierea noastră ești. **R.**

2. Fă să-i iubim pe oameni, frații noștri,
Cu iubirea lui Cristos.
Fă să-i iubim pe oameni, frații noștri,
dăruind al dragostei prinos. **R.**

3. Spirit de foc, lumină pentru viață,
Ești dorit de cei prea triști,
Spirit de foc, lumină pentru viață
Peste inimi stăpânești. **R.**

7. C. Să ne rugăm:

Dumnezeule atotputernic și milostiv,
care ai creat toate prin Cuvântul tău dătător de viață,
iar la împlinirea timpului ai binevoit ca același Cuvânt
să se facă trup din Fecioara Maria
prin puterea Duhului Sfânt,
dă-ne, te rugăm, prin puterea acestui Cuvânt,
harul să le vestim oamenilor de pretutindeni
lucrările minunate ale răscumpărării tale.
Prin Cristos, Domnul nostru,
care viețuiește și domnește împreună cu tine
și cu Duhul Sfânt, în toți vecii vecilor.

T. Amin.

8. Celebrantul continuă folosind cuvintele următoare sau altele asemănătoare:

C. În evanghelie, Domnul spune: „A sosit timpul...” Să nu așteptăm un alt timp! Să nu fixăm pentru mâine posibilitatea întâlnirii cu Dumnezeu și cuvântul său!
„Convertiți-vă și credeți în evanghelie” înseamnă să ne orientăm stilul nostru de viață după vestea cea bună, cuvântul dăruit nouă de Dumnezeu Tatăl. Numai astfel putem să cunoaștem, într-adevăr, iubirea lui Dumnezeu,

care în Fiul său întrupat ne-a revelat adevăratul chip al Tatălui milostiv.

Dorim să ne deschidem inimile pentru prezența divină în Sfintele Scripturi și să redescoperim înțelesul lor în timpul nostru.

- 9. Propunem un model de lectură a cuvântului lui Dumnezeu. Recomandăm ca lecturile să fie proclamate de membrii familiei.**

LECTURA I

Citire din Cartea Înțelepciunii

18,14-16;19,6-9

Când tăcerea profundă învăluia toate și noaptea era la jumătatea cursului ei, cuvântul tău atotputernic, luptător de neoprit, din ceruri, de la tronul tău regesc, a pornit în mijlocul pământului [sortit] pieirii purtând, ca o spadă ascuțită, decretul tău de neschimbat. Oprindu-se, a umplut toate de moarte; atingea cerul, dar pășea pe pământ. Întreaga creație era formată, în propria fire, din nou de sus, slujind hotărârilor tale, ca să fie copiii tăi păziți nevătămați. S-au văzut un nor care umbrea tabăra, o retragere a pământului uscat de unde mai înainte era apă, un drum fără piedică din Marea Roșie, o câmpie plină de verdeață, dintre valurile puternice, prin care a trecut întregul popor, cei învăluiți de mâna ta, care au văzut semne minunate. Precum niște cai care pasc și ca niște miei care zburdă, te laudau pe tine, Doamne, care i-ai mântuit.

Cuvântul Domnului!

10. PSALMUL RESPONSORIAL

Ps 119,105-112

R.: Cuvântul tău e făclie pentru pașii mei și lumină pentru cărările mele.

Am jurat și mă voi ține de jurământ:
să păzesc judecățile tale cele drepte. *R.*

Am fost umilit, Doamne, peste măsură,
dă-mi viață, după cuvântul tău. *R.*

Jertfa gurii mele să-ți fie bine plăcută, Doamne,
și învață-mă judecățile tale. *R.*

Sufletul meu este în mâinile mele totdeauna
și nu am uitat de legea ta. *R.*

Mi-au întins nelegiuirile cursă,
dar n-am răătăcit de la învățăturile tale. *R.*

Poruncile tale sunt moștenirea mea în veci,
ele sunt bucuria inimii mele. *R.*

Îmi plec inima, ca să împlinescă orânduirile tale:
aceasta este răsplata mea pentru veșnicie. *R.:*

11. LECTURA A II-A

**Citire din Scrisoarea Sfântului apostol Paul
către Filipeni**

2,5-11

Să aveți în voi acea atitudine care este în Cristos Isus. El, fiind din fire Dumnezeu, nu a considerat un beneficiu propriu egalitatea sa cu Dumnezeu, ci s-a despuiat pe sine luând firea sclavului, devenind asemenea oamenilor, iar, după felul lui de a fi, a fost socotit ca un om. S-a umilit pe sine, făcându-se ascultător până la moarte, și încă moartea pe cruce. Pentru aceasta și Dumnezeu l-a

înălțat și i-a dăruit numele care este mai presus de orice nume, pentru ca în numele lui Isus să se plece tot genunchiul: al celor din ceruri, al celor de pe pământ și al celor de dedesubt, și orice limbă să dea mărturie că Isus Cristos este Domn, spre gloria lui Dumnezeu Tatăl.

Cuvântul Domnului

Aleluia

Și Cuvântul s-a făcut trup și a locuit între noi. Aleluia

12. Celebrantul incensează Sfânta Scriptură.

Se proclamă evanghelia de către celebrant.

C. Domnul să fie cu voi!

T. Și cu duhul tău!

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos

după sfântul Ioan

1,14-18

Și Cuvântul s-a făcut trup și a locuit între noi, iar noi am văzut gloria lui, glorie ca a unicului născut din Tatăl, plin de har și de adevăr. Ioan a dat mărturie despre el și a strigat: „Acesta era cel despre care v-am spus: Cel care vine după mine a ajuns înaintea mea pentru că era mai înainte de mine”. Într-adevăr, noi toți am primit din plinătatea lui har după har. Pentru că Legea a fost dată prin Moise, harul și adevărul au venit prin Isus Cristos. Nimeni nu l-a văzut vreodată pe Dumnezeu; Fiul unic al lui Dumnezeu, cel care este spre pieptul Tatălui, el l-a revelat.

Cuvântul Domnului!

După lectura evangheliei, se așază *Biblia* deschisă la locul pregătit.

13. Celebrantul poate propune o scurtă omilie. Îi introduce pe membrii familiei progresiv într-un dialog deschis despre textele ascultate. Dialogul se continuă până când se lămuresc toate nedumeririle cu privire la textele citite și modul de a face lectura în comun.

14. Ritul încheierii.

C. Domnul să fie cu voi!

T. Și cu duhul tău!

C. Să vă binecuvânteze atotputernicul Dumnezeu: Tatăl, și Fiul, și Sfântul Duh.

T. Amin.

II.

Lectura Sfintei Scripturi în familie

1. Când membrii familiei dispun de ceva timp, se adună în locul în care se află *Biblia*, adică pe altăraș.

**2. Unul dintre membrii familiei începe o rugăciune:
*Tatăl nostru..., Bucură-te, Marie..., Slavă Tatălui...***

3. Se recită sau se cântă *Imnul*:

1. Vino, Duhule Preasfânt,
Și trimite pe pământ
A ta luminoasă rază!
2. Al săracilor Părinte,
Dătător de cele sfinte,
Vino și ne luminează.
3. Bunule Mângâietor,
Oaspete preaiubitor,
Dulcea noastră răcorire.
4. Tu în trudă alinare,
În căldură ești răcoare,
Mângâiere în mâhnire.
5. Peste cei ce ți se-nchină,
Tu revarsă-a ta lumină,
Harul tău îmbelșugat.
6. Pentru-a omenirii vină,
Firea-ntreagă-acum suspină
Grav rănită de păcat.
7. Spală ce e întinat,
Udă tot ce e uscat,
Vindecă ce e rănit.
8. Moaie tot ce-i împietrit,
Încălzește ce-i răcit
Și îndreaptă ce-i greșit.
9. Celor care te cinstesc
Și pe tine te slujesc
Dă-le harul înșeptit.

5. Se citește fragmentul ales.

6. Se păstrează un moment de tăcere.

7. Se pun câteva întrebări referitoare la textul citit:

- Cine este autorul?
- Ce face?
- Cine este personajul principal?
- Unde este situată acțiunea?
- Care este întrebarea despre Dumnezeu?
- Ce pot eu spune despre text?
- Care este învățătura?
- Pot lua o hotărâre.

8. Se face o rugăciune de mulțumire.

Poate fi Psalmul 19,2.3.5:

***R.: Cerurile vorbesc despre slava lui Dumnezeu
și firmamentul vestește lucrarea mâinilor sale.***

Ziua încredințează zilei mesajul,
iar noaptea transmite nopții înțelegerea. *R.*

Nu e vorbire, nu sunt cuvinte
ale căror glasuri să se poată auzi,
și totuși vocea lor străbate tot pământul,
vestea lor ajunge la marginile lumii. *R.*

Sau se poate face *Rugăciunea credincioșilor*:

Fraților, am ascultat cuvântul lui Dumnezeu care ne cheamă pe nume și ne invită să ne deschidem inimile ca să ascultăm vestea cea bună a Evangheliei. Să-i prezentăm Tatălui intențiile noastre ca să trimită cuvântul său în sufletele noastre:

R.: Hrănește-ne, Doamne, cu cuvântul tău!

- Pentru ca Biserica să nu obosească nicicând să proclame evanghelia pentru a duce vestea cea bună până la extremitățile existenței umane. *R.*
- Pentru ca Duhul cel Sfânt să-i însoțească pe episcopi, preoți și diaconi în vocația lor, transformându-le viața într-un dar plăcut lui Dumnezeu. *R.*
- Pentru ca toți cei care răspândesc cuvântul lui Dumnezeu în diferite comunități să se simtă chemați să proclame venirea împărăției lui Dumnezeu la toate popoarele. *R.*
- Pentru ca toți din familia noastră să accepte vocația la convertire urmând cu bucurie propria vocație. *R.*

Deschide-ne inimile, Tată, ca să te primim și să locuiești și să domnești la noi în toți vecii vecilor! Amin.